

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΞΟΥΛΙΔΟΥ -ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β΄ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

9-7-2014

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς: τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: Οικονομική εκμετάλλευση το πρόγραμμα ανασκαφής και συντήρησης στην Αρχαία Μεσσήνη.

Η Βουλευτής Β΄ Θεσσαλονίκης, Σταυρούλα Ξουλίδου, καταθέτει αναφορά το υπ' αριθμ. πρωτ. 243/11-06-2014 Δελτίο Τύπου του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων.

Στο ανωτέρω Δελτίο Τύπου γίνεται λόγος για την οικονομική εκμετάλλευση του προσεχούς προγράμματος της ανασκαφής και συντήρησης στην Αρχαία Μεσσήνη, στο οποίο προσκαλούνται να συμμετάσχουν ομάδες ενηλίκων έναντι συγκεκριμένου αντιτίμου. Επίσης, το εν λόγω πρόγραμμα διαφημίζεται από γνωστό ξενοδοχειακό συγκρότημα και όχι από το αρμόδιο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Παρακαλείσθε όπως μεριμνήσετε για την άμεση επίλυση του ανωτέρω ζητήματος όπως αναφέρεται στο επισυναπτόμενο Δελτίο Τύπου του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων.

Η καταθέτουσα Βουλευτής

Σταυρούλα Ξουλίδου

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ**Η αρχαιολογική έρευνα είναι επιστημονικό έργο και όχι αντικείμενο οικονομικής εκμετάλλευσης**

Με έκπληξη ενημερωθήκαμε από τον ηλεκτρονικό τύπο και από ανάρτηση στην ιστοσελίδα της Εταιρείας Μεσσηνιακών Αρχαιολογικών Σπουδών ότι προσκαλούνται ομάδες ενηλίκων ατόμων, που θα διαμένουν στη Μεσσηνία, να λάβουν μέρος στο προσεχές πρόγραμμα της ανασκαφής και συντήρησης στην Αρχαία Μεσσήνη (Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2014) έναντι συγκεκριμένου αντιτίμου. Η έκπληξη ήταν ακόμη μεγαλύτερη όταν πληροφορηθήκαμε ότι γνωστό ξενοδοχειακό συγκρότημα της Μεσσηνίας «διαφημίζει» το εν λόγω «τουριστικό πακέτο» στους πελάτες του, χωρίς να υπάρχει καμία ενημέρωση ή άδεια από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού!

Πρόκειται για μια πρωτόγνωρη προσπάθεια οικονομικής εκμετάλλευσης ακόμη και της επιστημονικής διαδικασίας της αρχαιολογικής έρευνας, στην οποία είμαστε αντίθετοι και καλούμε και όλη την επιστημονική κοινότητα να αντισταθεί σε διαδικασίες που ιδιωτικοποιούν ακόμη και την επιστημονική έρευνα!

- Είμαστε αντίθετοι σε οποιοδήποτε πρόγραμμα συμμετοχής ιδιωτών έναντι χρηματικού αντιτίμου σε ανασκαφικές έρευνες, ενάντια σε κάθε δεοντολογία και πρόβλεψη του Αρχαιολογικού νόμου. Η άδεια ανασκαφής, μελέτης και έρευνας δίνεται σε Ιδρύματα και φορείς (στην προκειμένη περίπτωση στην Αρχαιολογική Εταιρεία) για την προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και όχι για την απευθείας εξωθεσμική εμπορική εκμετάλλευσή τους! Οι κίνδυνοι που συνεπάγεται η συμμετοχή ανθρώπων άσχετων με την αρχαιολογία στη διαδικασία της ανασκαφής, της αναστήλωσης ή της συντήρησης, είναι προφανείς: από την αλλοίωση της ανασκαφικής τεκμηρίωσης (που είναι η βάση της επιστημονικής έρευνας), μέχρι και τη λαθροχειρία από πλευράς συμμετεχόντων. Ο μεγαλύτερος όμως κίνδυνος είναι η επιστημονική έρευνα να εκπέσει σε αντικείμενο οικονομικής εκμετάλλευσης, πόσο μάλλον εκμετάλλευσης από έναν ιδιώτη!
- Είμαστε υπέρμαχοι του ανοίγματος της ανασκαφικής εμπειρίας στο κοινό –και ιδιαίτερα στις τοπικές κοινωνίες- με οργανωμένες ξεναγήσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα και άλλες δράσεις ενημέρωσης, όπως πολλές Εφορείες Αρχαιοτήτων και πολλοί ανασκαφείς πραγματοποιούν. Τέτοιες δράσεις, που προφανώς πραγματοποιούνται δωρεάν από τους ίδιους τους ερευνητές, στόχο έχουν να φέρουν τους πολίτες σε επαφή με τη διαδικασία παραγωγής της επιστημονικής γνώσης και τις μεθόδους της αρχαιολογικής επιστήμης κι όχι να καταστήσουν την επιστημονική έρευνα σε «προσοδοφόρα ενασχόληση». Άλλωστε, οι αρχαιολογικές ανασκαφές που διενεργούνται στην Ελλάδα από το εξειδικευμένο προσωπικό της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, τα Ελληνικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και τις Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές έχουν μακρά ιστορία και εμπειρία στην πρόοδο της έρευνας αλλά και στη διάχυση της γνώσης που απορρέει από το ανασκαφικό έργο, μέσα από ποικίλες μορφωτικές και επιστημονικές δραστηριότητες που απευθύνονται και στο ευρύτερο κοινό. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι και η οργάνωση πολυάριθμων επισκέψιμων αρχαιολογικών χώρων, η δημιουργία πολλών νέων Μουσείων ή οι επανεκθέσεις στα υφιστάμενα Μουσεία, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό και στην ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση του τουρισμού στον τόπο μας. Καλό θα ήταν το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού να ενισχύει και να χρηματοδοτεί τέτοιες επιστημονικές δράσεις, που μπορούν να έχουν κοινωνική χρησιμότητα για μια ολόκληρη περιοχή και όχι για το κέρδος συγκεκριμένου ξενοδοχειακού συγκροτήματος.
- Είμαστε υποχρεωμένοι, για μια ακόμη φορά, να υπενθυμίσουμε τα ισχύοντα σχετικά με τις αρχαιολογικές έρευνες, όπως και το ότι η αρχή της ισονομίας επιβάλλει η αρχαιολογική νομοθεσία να εφαρμόζεται με τον ίδιο τρόπο σε όλες τις περιπτώσεις: Η ανασκαφική έρευνα καθώς και οι εργασίες συντήρησης αρχαιοτήτων είναι μια καθαρά επιστημονική διαδικασία, που τελείται από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό με τη συμμετοχή ενίοτε φοιτητών/-τριών με εξειδίκευση στο αντικείμενο. Η άδεια για διενέργεια συστηματικής ανασκαφικής έρευνας σε ακίνητα του δημοσίου ή εντός επισκέψιμου αρχαιολογικού χώρου χορηγείται με συγκεκριμένους όρους και περιορισμούς που διασφαλίζουν τόσο την παραπάνω επιστημονική διαδικασία όσο και τις αρχαιότητες που έρχονται στο φως. Για το λόγο αυτό κοινοποιούνται από το φορέα διεξαγωγής της έρευνας τα ονόματα της επιστημονικής ομάδας και των φοιτητών. Τα αρχιτεκτονικά κατάλοιπα και τα κινητά αρχαία που έρχονται στο φως με τις ανασκαφές αποτελούν **δημόσιο αγαθό**, το οποίο προστατεύεται από την Αρχαιολογική Υπηρεσία και αναδεικνύεται με σύγχρονα μέσα και κατάλληλο εποπτικό υλικό για να είναι με ασφάλεια προσβάσιμο σε όλους. Γι' αυτό δεν μπορεί να αποτελεί "πακέτο" πολυτελούς πολιτιστικού τουρισμού με μοναδικό κριτήριο τα οικονομικά ανταλλάγματα, ούτε είναι θεμιτό να αντιμετωπιστεί ως ανταποδοτικό μέσο για τυχόν χρηματοδότηση της έρευνας ή της προστασίας της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, η οποία είναι καθήκον πρωτίστως της πολιτείας αλλά και των επιστημονικών φορέων που διεξάγουν, κατόπιν αδείας και με τους σχετικούς όρους, την έρευνα.
- Τέλος, εκφράζουμε την ανησυχία μας για την χαρακτηριστική άνεση με την οποία ένας ιδιώτης (ξενοδοχειακό συγκρότημα) θεωρεί ότι μπορεί να διαφημίζει «πακέτα» που περιλαμβάνουν «συμμετοχή σε ανασκαφή», χωρίς καμία έγκριση από το ΥΠΠΟΑ. Ποιο είναι το επόμενο βήμα άραγε; Οι ιδιωτικές ανασκαφές στην αυλή των ξενοδοχείων;

Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων που θα είναι πάντοτε αντίθετος σε κάθε μορφή παραχώρησης των μνημείων, των αρχαιολογικών χώρων και των Δημόσιων Μουσείων για εκμετάλλευση από ιδιώτες επενδυτές, θα σταθεί απέναντι και σε οποιαδήποτε ενέργεια θέτει σε κίνδυνο την επιστημονική διαδικασία της έρευνας και την ασφάλεια των αρχαιοτήτων, παραμένοντας παράλληλα αρωγός στην δημοσιοποίηση της γνώσης και την ευαισθητοποίηση του κοινού χωρίς οικονομικούς και κοινωνικούς αποκλεισμούς.

Καλούμε τους ανασκαφείς και την Αρχαιολογική Εταιρεία να πάρουν άμεσα θέση, σταματώντας κάθε ενέργεια που οδηγεί στην ιδιωτικοποίηση του αρχαιολογικού έργου.

Καλούμε τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ να εφαρμόσουν τον Αρχαιολογικό Νόμο και δηλώνουμε ότι θα σταθούμε στο πλάι τους.

Καλούμε το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού να χρηματοδοτεί, ως οφείλει, έρευνες και συστηματικές ανασκαφές, που αποτελούν πολιτισμικό και επιστημονικό κεφάλαιο για τη χώρα και όχι να μετατρέπει τους ερευνητές και τους ανασκαφείς σε «ζητιάνους» χορηγιών.